

ZnamPolski.pl

SŁOWNIKI BARDZO PRAKTYCZNE

**PRAKTYCZNIE
NAJLEPSZY**

SŁOWNIK błędów językowych

Słowa, zdania, wyrażenia

PIERWSZY POLSKI SŁOWNIK BŁĘDÓW JĘZYKOWYCH W XXI WIEKU!

Spis treści

→ Koncepcja, norma, zasady...	– 5
→ Wskazówki praktyczne	– 9
→ HASŁA	– 13
→ Indeks	– 205
→ Słowniki w serii	– 223
→ Oferta, zakupy, rabaty	– 224

Koncepcja, norma, zasady... czyli od Einsteina do Leca

„Wszystko powinno być tak proste, jak to tylko możliwe. Ale nie prostsze”. Słowa Alberta Einsteina oddają główny zamysł koncepcji . Jako jej autorzy podzieliliśmy się nawet rolami: Marek Zboralski dbał o to, by był możliwie prosty, a Ewa Rudnicka – by nie był zbyt prosty. Ten pierwszy myślał więc głównie o adresatach słownika, ta druga – o samym języku i właściwym metodologicznie opisie, żebyśmy zbytnią prostotą nie narazili się językoznawcom. W jakim stopniu ten trudny kompromis udało nam się osiągnąć, ocenią jedni i drudzy. Aby im to ułatwić, poniżej tłumaczymy się z tego, co zapowiada front okładki.

ZnamPolski

SŁOWNIKI
BARDZO
PRAKTYCZNE

Nazwa marki wskazuje na tematykę całej serii i śmiało zapowiada główną korzyść dla jej „grupy docelowej”. A tworzą ją ci wszyscy, którzy w trosce o spokój, wizerunek czy karierę chcieliby uniknąć językowych błędów oraz ich konsekwencji: ośmieszeń, pouczeń i docinków, że „nie znają polskiego”. Także nieporozumień, zażaleń czy... jedynek w szkole. Wagi tych korzyści podkreślać nie trzeba. Nie trzeba też ukrywać, że odwołujemy się do ambicji, a nawet językowego patriotyzmu użytkowników . Trochę również straszymy – błędami i ich skutkami.

SŁOWNIKI BARDZO PRAKTYCZNE – Liczba mnoga zapowiada serię, a najważniejszy jest jej podstawowy atut, który postanowiliśmy tak mocno wyeksponować. Na tę praktyczność składa się bardzo przejrzysta, „wizualna” forma redakcyjna oraz jasna, zwięzła i przystępna treść (m.in. dzięki ograniczeniu użycia terminologii, nawet tej „szkolnej”). Nowatorski, pomysłowy i prosty jest zarazem zgodny ze sztuką leksykograficzną. Wszystko po to, by był maksymalnie użyteczny.

Pierwszy polski słownik błędów językowych w XXI wieku! – Tak, poprzednim dziełem o podobnym profilu i tytule był bowiem *Słownik polskich błędów językowych* autorstwa Stanisława Słońskiego. Ukazał się on w roku... 1947 (nie, nie w 1974). Później wśród językoznawców przeważał pogląd, że „lepiej zapobiegać niż leczyć”.

Wskazówki praktyczne

Obszerna „instrukcja obsługi” byłąby sprzeczną z jego praktyczną naturą. Kilka wskazówek i objaśnień na pewno się jednak przyda.

FUNKCJE SŁOWNIKA

- może służyć jako doraźna „sprawdzarka” błędów. Do odszukania hasła z opisem danego błędu służą hasłownik i indeks (więcej o nich poniżej).
- Równie pożytecznym sposobem korzystania z jest systematyczna lektura w miniodcinkach. **Warto przejrzeć cały słownik** (np. po 1 stronie dziennie), aby wypatrzeć błędy, których nie było się świadomym/-ą.
- Jeśli w nie jest opisany jakiś błąd, to nie musi to znaczyć, że nie jest to błąd! W żadnym słowniku – zwłaszcza praktycznym, więc zarazem podręcznym – nie da się ująć wszystkich popełnianych błędów językowych. To zawsze wybór.

OZNACZENIA I SYMBOLE

- – | ✓ – **poprawna forma językowa** (formy zapisane kolorem neutralnym też są, podobnie jak zielone, poprawne);
- – błąd szczególnie rażący, kompromitujący lub/i częsty;
- *kursywa* – przykład użycia danej formy językowej;
- KAPITALIKI – wskazanie na kategorię gramatyczną, np. osobę, rodzaj, przypadek, liczbę (w słownikowym ujęciu jest to proste i intuicyjne);
- / – oddziela wariantywne wyrazy lub formy, np. **kłaść** / **położyć akcent na** (coś);
- | – oddziela wariantywne konstrukcje, np. | ; ich wspólny element może być pominięty, np. **dystans do** | **wobec** | **w stosunku do** (KOGOŚĆ/CZEGOŚĆ);
- * – oznaczenie czasowników, które w danej konstrukcji występują też w przeciwnym – niż podany – aspekcie (dokonanym / niedokonanym), np. *stać* * = *stać* / *stawać*, *poprawić* * = *poprawić* / *poprawiać*
- ‘...’ (łapki definicyjne) – znaczenie słowa lub wyrażenia;
- → 123 – odesłanie do hasła nr 123, w którym jest komentarz do danego błędu lub które przedstawia inny błąd dotyczący tej samej formy językowej;
- [↻] ...] – wymowa danego słowa lub wyrażenia.

1

aberracja

Aberracja to 'odchylenie od normalnego stanu, jakaś nieprawidłowość', a nie nonsens.

abnegat

2

abnegat

Typ zdolnego buntownika, elegancki z fantazją.

1. 'ktoś, kto nie dba o swój wygląd'; 2. 'ktoś, kto nie ma podstawowych wiadomości z jakiejś dziedziny'

1. Był brudny, źle ubrany – jak **abnegat**.
2. Nawet kuchenny **abnegat** zrobi omlet.

Powodem błędu jest mylne skojarzenie *abnegata* z *negacją*.

absolwent

3

'ktoś, kto ukończył naukę w szkole średniej i dopuszczono go do matury'

Żaden nie zdawał fizyki.

abiturient

Życze **abiturientom** zdania egzaminów.

Absolwent to 'ktoś, kto ukończył jakąś szkołę'.

absurdalny

4

‘taki, który nie da się uzasadnić lub wyjaśnić rozumowo, nielogiczny’

→ 389

irracjonalny

Po tej porażce czuł **irracjonalną** ulgę.

adaptacja

5

(CZEGOŚ) (COŚ)
gabinet, pracownię itp.
strychu była
kosztowna. → 6

adaptacja (CZEGOŚ **na** (COŚ)
gabinet, pracownię itp.
Zaplanowano **adaptację** budynku **na**
pomieszczenie biurowe.

Takiej samej konstrukcji wymaga czasownik *adaptować* – *adaptować* (coś) **na** (coś), np. *adaptowano fabrykę na lofty*. Poprawnie można też mówić *adaptować* (coś) **do** (*JAKICHŚ*) *funkcji* / *potrzeb*.

adaptacja

6

| | ✓ **adaptacja** | **przystosowanie** |
dostosowanie

Częste są również błędne połączenia z wyrazami w odwrotnej kolejności i w innych konfiguracjach: , . → 5

adoptować

7

‘prawnie uznać cudze dziecko za własne’

→ 9

| | ✓ **adoptować**

Po roku **adoptowali** dziewczynkę.

adekwatny

8

()
, itp. |
() , itp.

| | ✓ **adekwatny do (CZEGOŚ)**
sytuacji, stanu, wieku itp.

Tak samo jest z przysłówkiem, np. *odpowiedziała* ,
działali , a poprawnie wycenił produkt **adekwatnie do ceny**.

adoptować

9

‘przystosować do czegoś, dostosować do innych potrzeb’

→ 7

| | ✓ **adaptować**

Szkoła **adaptowała** pawilon na halę.

adres

10

⁺ / ⁺
(coś) list, e-mail itp.
(/)

| | ✓ **wysłać⁺ / przesłać⁺**
(coś) list, e-mail itp.
na (JAKIŚ / CZYJŚ) adres |
pod (JAKIMŚ / CZYIMŚ) adresem

adresowany

11

(KOGOŚ)
osób, uczniów, grupy itp.
Szkolenia .

| | ✓ **adresowany do (KOGOŚ)**
osób, uczniów, grupy itp.
Spektakl **adresowany do młodzieży**.

Najlepiej jednak mówić **przeznaczony dla** (KOGOŚ) lub **kierowany do** (KOGOŚ), gdyż konstrukcja **adresowany do** (KOGOŚ) jest zdecydowanie nadużywana.

audiobook

62

słuchanie, zakup, wydawca itp.

(TEGO)
Posłuchaj bajek z✓ (TEGO) **audiobooka**
Wydął to w formie **audiobooka**.

Wszystkie wyrazy na *-book* (np. *ultrabook*, *netbook*) mają w dopełniaczu (KOGO / CZEGO) liczby pojedynczej końcówkę *-a*. W połączeniu z czasownikami *wydać*, *pobrać*, *kupić* itp. możemy użyć formy (TEN) **audiobook** lub (TEGO) **audiobooka**. Tak samo jest z innymi słowami na *-book*.

autor

63

autor‘
Dumny zwycięskiej bramki.✓ ‘ktoś, kto napisał jakiś tekst
lub stworzył dzieło’
Autor artykułu przytacza jej słowa.

Nie każdy wykonawca czegoś jest autorem.

autorytarny

64

‘taki, który ma zaufanie, poważanie, znaczenie, jest wiarygodny’

Doradził nam jako osoba

✓ **autorytatywny**
Występ ocenią **autorytatywni** krytycy.

Autorytarny to ‘taki, który wynika z posiadanej władzy, nie dopuszcza sprzeciwu’.

B**ZnamPolski**SŁOWNIKI
BARDZO
PRAKTYCZNE

65

/

✓

badminton**badminton**

66

(TEGO)
Lotka do
()
Zagrać w✓ (TEGO) **badmintona**
Miejski turniej **badmintona**.
(TEGO) **badmintona**
Zasady gry w **badmintona**.

bonus

95

(TEGO)
Pieniądże z
()
Wygrała atrakcyjnego

✓ (TEGO) **bonusu**
Udzielił klientowi **bonusu**.
(TEN) **bonus**
Otrzymali świąteczny **bonus**.

boso

96

✓ **boso** | **na bosaka**

Błędna forma funkcjonuje w różnych gwarach. Nie mówimy też .

bój

97

o starciach, walkach itp.

(TYCH) /
Oddział ma za sobą wiele trudnych .
(TYCH) **bojów**
Stoczył wiele **bojów**, nim załatwił sprawę.

Gdy mowa o bojach pływających na wodzie, poprawna forma to (TYCH) **boi**. → 882

brać się

98

() /
()
, , itp.
✓ (za)**brać się** / **wziąć się do (CZEGOŚ)**
pracy, roboty, budowy itp.

bramkarz

99

(TYCH)
Dwóch przy wejściu. → 412
✓ (TYCH) **bramkarzy**
Metody treningu **bramkarzy**.

100

✓ **bransoleta, bransoletka**

Sto lat temu także mówiono i również piętnowano to jako błąd.

branża

101

(TYCH)
Wyzwania dla kilku . → 782
✓ (TYCH) **branż**
Eksperci z różnych **branż**.

brat

102

(TEMU) , (TYMI)
✓ (TEMU) **bratu**, (TYMI) **braćmi**

103

() , (TYCH)
Zrazy nadziewane i fetą.
✓ (TEN) **brokuł**, (TYCH) **brokułów**
Wartości odżywcze **brokułów**.

Do wyszukiwania błędów służy także **indeks** (na końcu słownika).

cel

123

o tym, do czego się dąży

(TYCH)

Nie zdoła osiągnąć swoich . → 126, 739

(TYCH) celów

Nie miałeś żadnych celów w życiu.

cel

124

(COŚ) (JAKICHŚ)

Dostarcza wodę
komunalnych. → 125

(COŚ) do (JAKICHŚ) celów

Plantacje drzew do celów
energetycznych.

cel

125

(CZEGOŚ)

wyjaśnienia, ochrony itp.

Trwa przerwa . → 124

w celu (CZEGOŚ)

wyjaśnienia, ochrony itp.

Złóż wniosek w celu uzyskania dotacji.

cela

126

o pomieszczeniu

(TYCH)

W więzieniu jest wiele . → 27, 123

(TYCH) cel

Brakło cel dla zatrzymanych.

cenny

127

cenny | drogi | wartościowy

Te preparaty są .

Zgubił cenny zegarek.

Częste są również błędne połączenia z wyrazami w odwrotnej kolejności i w innych konfiguracjach: , itp.

cenzura

128

‘ważne wydarzenie będące granicą między jednym a drugim okresem’

cenzura

Cenzura to ‘urzędowa kontrola różnego rodzaju przekazów publicznych i prywatnych pod względem politycznym lub obyczajowym’.

enigmatyczny

270

enigmatyczny

‘
’
Zostawił tylko dwuzdaniową,
notatkę.

✓ ‘zagadkowy, trudny do
zrozumienia, tajemniczy’
Była postacią milczącą
i *enigmatyczną*.

Enigma z greki znaczy tyle co ‘zagadka’. Można to kojarzyć z nazwaną tak niemiecką maszyną szyfrującą. A ‘oszczędny w słowach, skrótowy’ to *lakoniczny* (też z greki).

epidemia

271

| ✓ **epidemia**

Ani w znaczeniu dosłownym ‘masowe zachorowania w danym czasie na określonym terenie’ (np. *epidemia dżumy, grypy*), ani w przenośnym ‘masowe zamiłowanie do czegoś, rozpowszechnianie się jakiegoś zjawiska’ (np. *epidemia wyjazdowa, epidemia samobójstw*) *epidemii* nie ma sensu określać *masową*, bo to wynika z definicji.

epidemiologiczny

272

‘związany z epidemią’

Rośnie zagrożenie

✓ **epidemiczny**
Zbliżał się sezon *epidemiczny*.

Epidemiologiczny to ‘związany z badaniami nad epidemią’.

273

, itp. | ✓ **epidemiolog, epidemiologia** itp.

Mówimy *epidemia*, a nie . Epidemiolog bada wpływ różnych czynników na szerzenie się chorób zakaźnych lub cywilizacyjnych.

274

| ✓ **epopeja**

Warto pamiętać też o właściwym akcentowaniu [ɛpɔˈɛja] i o tym, że *Odyseja* to *epopeja*!

erozja

275

‘stopniowe niszczenie metali spowodowane oddziaływaniem środowiska, np. wilgoci’

| ✓ **korozja**

Erozja to ‘niszczenie powierzchni ziemi na skutek działania sił natury, np. wody, wiatru’.

erudycja

276

‘umiejętność pięknego i sprawnego wypowiadania się’

Na egzaminie wykazał się

elokwencjaMówi się o **elokwencji** prawników.

Erudycja to ‘znajomość wielu zagadnień z różnych dziedzin’.

etap

277

()

, , itp.

Wygrał

Dakar.

etap (CZEGOŚ)**rozwoju, pracy, życia** itp.Przeszła do dalszego **etapu** zawodów.**etat**

278

gdy mowa o cząstkowym wymiarze pracy

()

,

itp.

Pracowała w przychodni

pracować na (ILEŚ)**dwie trzecie, trzy czwarte** itp.**etatu**Mechanicy mają pracować **na siedem ósmych etatu**.Taki sam błąd dotyczy połączenia z rzeczownikiem *praca*:

itp.

| **praca na (ILEŚ) dwie trzecie** itp. **etatu**. → 279

()

etap

279

gdy mowa o zwielokrotnionym wymiarze pracy

()

itp.

/

itp.

pracować na (ILUŚ)**dwóch, pięciu** itp. **etatach**Taki sam błąd dotyczy połączenia z rzeczownikiem *praca*:

/

itp.

| **praca na (ILUŚ) trzech** itp. **etatach**. → 278

()

itp.

ewidentny

280

**ewidentny | oczywisty |
wyraźny**

Częste są też błędne połączenia z wyrazami w odwrotnej kolejności:

,

, jak również połączenie

itp.

hospitacja

366

‘pobyt pacjenta w szpitalu’

Rosną potrzeby

chorych.

hospitalizacja

Poddali pacjenta **hospitalizacji**.

Hospitacji dokonuje np. wizytator w szkole, żeby ocenić pracę nauczyciela.

hossa

367

‘spadek wartości papierów wartościowych lub cen towarów na giełdzie’

Akcje spadają – idzie

. → 80

bessa

Długa **bessa** zwiastowała kryzys.

hotelowy

368

o tym, co wiąże się z zawodem hotelarza i prowadzeniem hotelu

Uczy się w szkole

.

hotelarski

Skończył studium **hotelarskie**.

Hotelowy to ‘związany z hotelem’.

husky

369

(TEGO)

,

(TYCH)

Prowadził zaprzęg z 10

.

(TEGO) **husky**,

(TYCH) **husky**

Uwielbiam swojego **husky**.

Tego wyrazu nie odmieniamy. I również go nie spolszczamy, więc błędne jest pisanie (TEN) , (TEGO) itd. Poprawna wymowa natomiast to [ɕ] haski].

ZnamPolski

SŁOWNIKI
BARDZO
PRAKTYCZNE

ich

370

gdy chodzi o słowa nienazywające mężczyzn, np. *dzieci, psy, auta, okulary, spodnie* – widzę, lubię, znam itp.

Mam dwa koty i bardzo lubię.

je

Mam dwa koty i bardzo **je** lubię.

371

(TA) , (TEJ) , (TE)

Działania zgodne z

fundacji.

(TA) **idea**, (TEJ) **idei**, (TE) **idee**

idea niepodległości państwowej.

Do wyszukiwania błędów służy także **indeks** (na końcu słownika).

jasny 397		✓ jasny klarowny przejrzysty
Częste są również błędne połączenia z wyrazami w odwrotnej kolejności i w innych konfiguracjach , itp., a także ,		
jednocześnie 398		✓ jednocześnie w tym samym czasie
jedyny 399	(ILEŚ) (CZEGOŚ) 10 złotych, 5 euro itp.	✓ jedynie za (ILEŚ) (CZEGOŚ) 10 złotych, 5 euro itp.
Określenia <i>jedyne</i> używamy w konstrukcji <i>jedyne (co)...</i> , <i>to...</i> , np. <i>jedyne, o czym myślał, to uciekać</i> w znaczeniu 'jedyna rzecz, sprawa w danej chwili możliwa, skupiająca uwagę'.		
jeleni 400	(TYCH) <i>Odstrzał chorych</i> . → 1032	✓ (TYCH) jeleni <i>Rykowisko to okres godowy jeleni.</i>
jesień 401		✓ jesienią / na jesieni
Poprawna, ale rzadko używana jest również forma <i>w jesieni</i> . → 1202		
jęczyzek 402		✓ jęczyzek u wagi
<i>Jęczyzek u wagi</i> to 'coś rozstrzygającego w sytuacji, gdy przeciwstawne siły lub argumenty są jednakowo silne'. Podobnie jak wskaźnik dawnej wagi (<i>jęczyzek</i>) pokazuje, co więcej waży.		
język 403	+	✓ zasięgnąć języka

448

kogiel-mogiel

W wymowie poprawne są jednak obie formy, więc również [ɕɤ **kogiel-mogiel**].

kogo

449

to jest?

czyje to jest?**kolaboracja**

450

kolaboracja

między firmami
rozwijała się dobrze.

**‘współpraca z władzą
niepopieraną przez
większość społeczeństwa’**

Został skazany za **kolaborację**
z okupantem.

kolec

451

(TYCH)

Wbiło mi się parę

kaktusa. → 734

(TYCH) **kolców**Nie ma róży bez **kolców**.**kolejka**

452

()
, itp.

kolejka po (coś)
bilety, chleb itp.

koleś

453

(TYCH)

Czaiło się tam dwóch

. → 218

(TYCH) **kolesiów**Złapał za rękaw jednego z **kolesiów**.**kolos**

454

/

wielki / gigantyczny
posąg, człowiek, gmach itp. |
kolos | gigant

komisja

455

(CZEGOŚ)

spraw..., walki z... itp. → 1231

komisja do (CZEGOŚ)

spraw..., walki z... itp.

komitywa

456

/

dobre, bliskie stosunki |
komitywa

Nie może być inaczej, skoro *komitywa* to ‘bliska, przyjacielska relacja z kimś’.

nie tylko

613

bystry, pracowity.

✓ **nie tylko..., lecz także... |
nie tylko..., lecz również...**
Nie tylko przyszedł, lecz również pomógł.

614

✓ **niechęący****niechęć**

615

(CZYJAŚ / KOGOŚ)
/
(KOGOŚ / CZEGOŚ)
ludzi, zwierząt, obłądy itp.

✓ **niechęć** (CZYJAŚ / KOGOŚ)
do (KOGOŚ / CZEGOŚ)
ludzi, zwierząt, obłądy itp.

niedługo

616

✓ **niedługo | niebawem | wkrótce****niedźwiedź**

617

(TYCH)

✓ (TYCH) **niedźwiedzi****niemniej**

618

gdy przeciwstawiamy sobie treści dwóch stwierdzeń

*Był zdenerwowany,
zachowywał się spokojnie.*

✓ **niemniej | niemniej jednak**
*Przytakiwała matce, **niemniej jednak**
miała wątpliwości.*

nienawidzić

619

(/)
, , itp.
za to, co zrobiła.

✓ **nienawidzić** (KOGOŚ / CZEGOŚ)
bandyty, pracy, alkoholu itp.
Zawsze **nienawidził sprzątanía.**

620

→ 619

✓ **nienawidzić****nienawistny**

621

() , itp.

✓ **nienawistny**
(KOMUŚ / CZEMUŚ) dzieciom,
sąsiadom itp.

odgrywać
676

(JAKĄŚ)

odgrywać (JAKĄŚ) rolę

Mówimy też *mieć* (JAKĄŚ) *wagę* i *grać* (JAKĄŚ) *rolę*, ale nie (JAKĄŚ) . → 753

odkrywca
677

odkrywca

'osoba, która dokonała odkrycia, znalazła coś dotąd nieznanego'

Znamy go jako

telefonu.

Wiek XVI to czas wielkich odkrywców.

Ktoś, kto wymyślił jakąś nową rzecz albo inaczej – wynalazł ją – to *wynalazca*.

odległość
678

/

→ 1240 |

mała / duża odległość

odnieść
679

gdy doświadcza się czegoś niekorzystnego

⁺ (coś)

,

itp.

ponieść⁺ (coś) klęskę, porażkę, stratę itp.

Słowo *odnieść* łączymy z nazwami doświadczeń pozytywnych, jak *sukces*, *zwycięstwo*, *korzyść* itp. Wyjątkowo łączymy je też z nazwami uszkodzeń ciała, czyli *odnieść rany*, *kontuzję*, *obrażenia* itp.

odnośnie
680

(CZEGOŚ)

sprawy, pytania, planu itd.

Powiem coś

planu.

odnośnie do (CZEGOŚ)

sprawy, pytania, planu itd.

Miał uwagi odnośnie do umowy.

odpowiedni
681

(CZEGOŚ)

wieku, czasu, potrzeb itp.

odpowiedni do (CZEGOŚ)

wieku, czasu, potrzeb itp.

Poprawnie jest jednak *odpowiedni dla* (KOGOŚ), np. *Ten strój jest dla niej odpowiedni*. → 627

odsetek
682

bez (TEGO)

Przybliżone obliczenia

→ 683

chorych.

bez (TEGO) **odsetka**

Spadek odsetka nowych zakażeń.

piszczel

778

() ,
()
Fragment ludzkiego .

(**TA**) **piszczel**,
(**TEJ**) **piszczeli**
Doznał złamania prawej **piszczeli**.

779

pizzeria

Nazwa została zapożyczona wprost z włoskiego (*pizzeria*), nie zaś utworzona od słowa *pizza* za pomocą części *-ernia* (jak *cukiernia*, *lakiernia* itp.).

plac

780

(TYCH) → 734

(TYCH) **placów****planować**

781

() ()
,
itp.

(**za**) **planować (coś)**
malowanie domu, kupno
samochodu itp.

plaża

782

(TYCH)
Przez sinice zamknięto wiele .

(TYCH) **plaż**
Lubię piękno polskich **plaż**.

Nazwom żeńskim na *-rza* i *-ża* odcinamy w dopełniaczu (KOGO / CZEGO) liczby mnogiej końcówkę *-a*.

plątać

783

(JA) , (ONI)

(JA) **plączę**, (ONI) **plączą****plaszcz**

784

o ubraniu

(TYCH)

(TYCH) **plaszczy**

Forma *plaszczów* jest poprawna, jeśli mówimy o *plaszczu* jako powłoce.

plukać

785

(JA) , (ON)

(JA) **pluczę**, (ON) **plucze****plytko**

786

Po której stronie basenu jest ?

plycej
Przy brzegu było nieco **plycej**.

powyższe

836

w wypowiedzi ustnej

w związku z **tym**

poziom

837

+ / +

obniżyć⁺ / podnieść⁺
poziom

Powoli swój życia.

Tym samym obniżono poziom edukacji.

pożyczyć

838

+ (COŚ / CZEGOŚ)
(KOGOŚ) ciotki, kolegi itp.
→ 839, 840

pożyczyć⁺ (COŚ / CZEGOŚ)
od (KOGOŚ) ciotki, kolegi itp.

pożyczyć

839

gdy na krótki czas bierzemy od kogoś trochę czegoś lub jakąś rzecz

+ ()

pożyczyć⁺ (CZEGOŚ)
mąki, krzesła, roweru itp.

, , itp.

*Przyszedłem pożyczyć cukru.
Pożyczył nam kosiarki.*

, proszę, mi
, bym podjechał do apteki. → 840

pożyczyć

840

gdy na dłuższy, ale określony czas bierzemy od kogoś jakąś rzecz
lub coś, co można policzyć

+ ()

pożyczyć⁺ (COŚ)
samochód, suknię itp.

, itp.

*Pożyczył jej podręcznik do chemii.
Pożyczyli pieniądze na podróż.*

mi na całe
wakacje. → 839

póki co

841

gdy chodzi o coś przejściowego, nie stałego

na razie | tymczasem |
chwilowo

pozostają bez pracy.

Tymczasem zamieszkam z ojcem.

Część językoznawców akceptuje tę pożyczkę z języka rosyjskiego. *Póki co* jest więc może bardziej zbędne niż błędne.

strój

1061

(TYCH) /
Projektowanie scenicznych. → 882

✓

(TYCH) strojów
Był znany z kolorowych strojów.

strzec

1062

(/)
, , itp.

✓

strzec (KOGOŚ / CZEGOŚ)
córkę, domu, dobytku itp.

stygnąć

1063

(JA) , (ONA)
, (ONI)

✓

(JA) stygnę, (ONA) stygnę,
(ONI) stygnę

Poprawne są natomiast formy męskie (ON) stygnę i (ON) stygnę. Dokładnie tak samo odmienia się czasownik ostygnąć. → 356

styl

1064

(TYCH)
Sięga do kilku muzycznych. → 739

✓

(TYCH) stylów
Wpływy różnych stylów malarskich.

1065

'zniszczony, zużyty' lub 'zmęczony'

| ✓ sterany

Słowo pochodzi od czasownika sterać 'zniszczyć, wyczerpać siły, zdrowie itp. przez męczący tryb życia', dlatego mamy -e-. Choć jest też słowo tyrać 'bardzo ciężko pracować'.

suplementacja

1066

o dostarczaniu jakichś substancji

()
, itp.

✓

suplementacja (CZYMŚ)
jodem, potasem itp.

O sposobie odżywiania się mówimy jednak suplementacja diety.

1067

| ✓ sweter

W innych formach po -t- nie ma -e- (swetra, swetry, swetrach itp.) i dlatego łatwo o błąd.

sympatia

1068

(KOGOŚ / CZEGOŚ)
chłopca zwierząt.

✓

sympatia do / dla
(KOGOŚ / CZEGOŚ)
Z sympatii do nauczyciela...
Miał sympatię dla rewolucji.

1184

'taki, który na coś zasługuje' lub 'taki, który ma jakąś wartość'

Raport przeczytania.
To niewiele samochód.

wart

On jest ciebie **wart**.
Ile jest **wart** twój dom?

Rodzaj żeński i nijaki nie sprawia kłopotu, np. *praca warta premii, mydło warte 7 zł.* → 1183

wąski

1185

→ 88

węższy

wąsko

1186

Jest , ale korków nie ma. → 88

węziej

Bedzie **weziej** pod wiaduktami.

wernisaż

1187

wernisaż

‘

**'uroczyste otwarcie wystawy
dzieł sztuki'**

Kupili bilety na . → 1188

Zostali zaproszeni na **wernisaż**.

wernisaż

1188

(TYCH)

→ 648, 1187

(TYCH) wernisaży

wezeł

1189

'rozwiązać trudną sprawę w sposób radykalny'

/ /

przeciąć / rozciąć
węzeł gordyjski

Według legendy ten, kto rozwiązałby skomplikowany węzeł gordyjski, zostałby władcą Azji. Aleksander Wielki widząc, że nie da rady rozwiązać węzła, przeciął go.

widelec

1190

(TYCH)

Zestaw noży i do steków. → 734

(TYCH) **widelców**

Na stole leżało kilka widelców.

1306	(JA) , (TY) , (ON)	✓ zwęzić, (ON) zwięzi, (TY) zwięż, (ON) zwięził
------	--------------------	---

związki		✓ związki powiązania
1307		

Błędne są też konstrukcje , .

zwrot		✓ zwrot o 180 stopni
1308		

Zwrot o 360 stopni oznaczałby powrót do pierwotnego położenia, czyli właściwie brak jakiegokolwiek zmiany.

zwyczaj		
1309	(TYCH) / Opis ludowych. → 882	✓ (TYCH) zwyczajów Zmiana zwyczajów żywieniowych.

Ż ZnamPolski

SŁOWNIKI
BARDZO
PRAKTYCZNE

1310	z niego przystojniak.	✓ żaden Żaden tego nie wytrzyma.
------	-----------------------	-------------------------------------

zalić się		
1311	() , () itp.	✓ (po)zalić się (komuś) mamie, lekarzowi itp.

zebrać		
1312	(ON) , (ONI)	✓ (ON) zebrze, (ONI) zebrzą

Żebra mogą boleć żebraka, ale żebrak nie , tylko zebrze.

1313	(, , itp. / /) , , itp. Wczoraj wszystko .	✓ poszedłem, kupiłeś, jedliśmy itp. Już przygotowaliśmy nowy plan.
------	--	--

INDEKS

UWAGA – Indeks nie jest spisem błędów! Składają się na niego różne formy (wyrazy, części wyrazów, liczby zapisane cyframi), które mają pomóc w wyszukiwaniu haseł z poszczególnymi błędami lub komentarzy na temat odnotowanych w indeksie form. Zapis ostrzega, że dana forma ma błędną postać lub nie funkcjonuje we współczesnym języku.

#

180 1308
360 1308
-alia 24, 266
-anin 207
-arka 1268
-ąc 563, 734
-ąłem 283
-b 424
-book 62
-c 734
-ca 1090
-cza 1104
-ć 536
-dza 1090
-ejszy 73, 88
-ek 409
283
-giąć 1290
-inia 395
-j 801, 882
-l 336, 667, 739
-la 27
-mistrz 412
-myśl- 209, 210, 976
-nia 233
-nik 1269
-ń 566, 1032, 1141
-otać 532
-p 424
-patrz- 211
-ptać 179
-rz 412
-rza 782
-sz 57
-sza 176
-szy 73, 88
-ś 218, 574

-śleć 210
-ślić 209, 210
-turystyka 17, 258
17, 258
-um 28
-ż 648
-ża 782

A

a priori 1263
A.D. 968
1
aberracja 1
abiturient 3
abnegat 2
absolwent 3
absurdalny 4, 122, 389
AD 968
adaptacja 5, 6
adaptować 5, 7, 9
adekwatnie 8
adekwatny 8
adoptować 7, 9
adres 10
adresowany 11
aero- 54, 55
aerodynamiczny 54
aeroplan 54
aerozol 54, 55
afirmacja 12
afisz 13
agent 14
agresja 15
agresywny 15, 16
17
agent 14
akademia 901, 1142, 1221
akcent 18
akceptacja 19

akcesorium 20
akt 21
akta 22
aktor 23
aktualia 24
aktywa 26
aktywacja 25
aktywizacja 25
26
akwarela 27
akwarium 28
akwen 29
albowiem 30
ale 613
30
aleja 31
alibi 32
alkoholik 33
alogiczny 38
alokacja 34
alternatywa 35, 36, 37
anachronizm 52
analogiczny 38, 39
analogowy 38
40
40
40
40
anestezjolog 40
anestezjologiczny 40
angażować 41
anioł 42
ankieta 43
Anno Domini 968
anomalia 44, 45
anonsować 46
antagonista 47
anulować 48